

บทที่ 3

วิธีปฏิบัติด้านบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ลักษณะการดำเนินงานทั่วไปของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจสาขาสาธารณูปโภค สังกัดกระทรวงมหาดไทย จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2503 ตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2503 เพื่อดำเนินธุรกิจหลักด้านการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าในเขตส่วนภูมิภาค ซึ่งอยู่นอกเขตท้องที่ที่การไฟฟ้านครหลวงดำเนินการอยู่ (การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, 2548)

ลักษณะการดำเนินงานของ กฟภ. สามารถแบ่งได้ดังนี้ (การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 ภาคเหนือ (เชียงใหม่), 2548)

1. ธุรกิจหลัก ได้แก่ การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า

1.1 การจำหน่ายกระแสไฟฟ้าในเชิงสังคม เป็นการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า โดยไม่ได้มุ่งหวังกำไรจากการขาย ได้แก่ การจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัย ขนาดเล็กที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน 150 หน่วยต่อเดือน ประเภทส่วนราชการและองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร และประเภทสูบน้ำเพื่อการเกษตร โดย กฟภ. จะคิดค่าไฟฟ้าเฉลี่ยต่อหน่วย ในอัตราที่ต่ำกว่าต้นทุนในการดำเนินงานเฉลี่ยต่อหน่วย

1.2 การจำหน่ายกระแสไฟฟ้าในเชิงพาณิชย์ เป็นการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าโดยให้มีกำไรจากการจำหน่าย ได้แก่ การจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัยที่ใช้ไฟฟ้าเกินกว่า 150 หน่วยต่อเดือน ผู้ใช้ไฟฟ้าที่ประกอบกิจการธุรกิจและอุตสาหกรรม และผู้ใช้ไฟฟ้าไฟชั่วคราว ที่ใช้ไฟฟ้าในการก่อสร้าง หรือใช้ไฟฟ้าในระยะสั้น หรือใช้ไฟฟ้าที่ยังไม่ถูกต้องตามมาตรฐานและตามระเบียบของ กฟภ. โดยที่ กฟภ. คิดค่าไฟฟ้าในอัตราหน่วยที่สูงกว่าต้นทุนในการดำเนินงานเฉลี่ยต่อหน่วย เพื่อให้มีรายได้ที่นำไปชดเชยกับการจำหน่ายไฟฟ้าในเชิงสังคม ที่ขายในราคาต่อหน่วยต่ำกว่าต้นทุน

2. ธุรกิจเสริม มีลักษณะการดำเนินงานดังนี้

2.1 การจำหน่ายอุปกรณ์ไฟฟ้า เป็นการจำหน่ายหม้อแปลงไฟฟ้า มิเตอร์ คาปาซิเตอร์ เสาไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่นๆ

2.2 การให้เช่าทรัพย์สิน เป็นการให้เช่าเอกชนเช่าพาดสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้า เช่าหม้อแปลงไฟฟ้า และเช่าอุปกรณ์ประกอบ

2.3 บริการตรวจและติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า เช่น ตรวจจุดเขียนผัง ตรวจสอบหม้อแปลง ติดตั้งรีดลอน ซ่อมแซมหม้อแปลง ย้ายแนวเสาไฟฟ้า เป็นต้น

2.4 บริการก่อสร้างระบบไฟฟ้า และสถานีไฟฟ้า บริการก่อสร้างสถานีไฟฟ้า และระบบแรงดัน 115 kV ก่อสร้างระบบสายส่งระบบ 115 kV สายจำหน่ายแรงสูง 22/33 kV และแรงต่ำ

2.5 บำรุงรักษาระบบไฟฟ้า กฟภ.บริการบำรุงรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้าภายในสถานีไฟฟ้าระบบแรงดัน 115 kV รวมถึง ระบบไฟฟ้าแรงสูง 22/33 kV และระบบไฟฟ้าแรงต่ำของธุรกิจอุตสาหกรรม

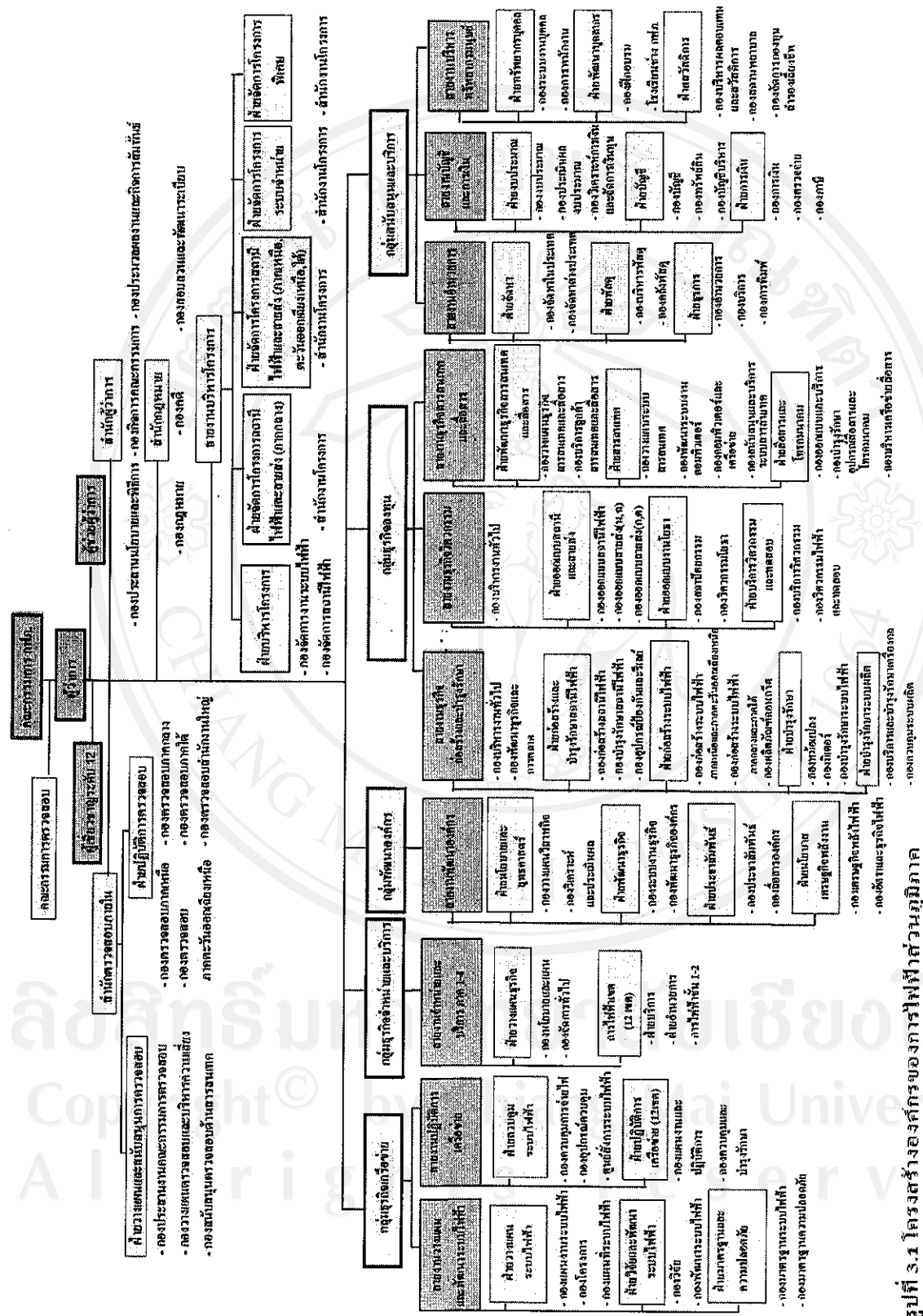
2.6 ทดสอบอุปกรณ์ไฟฟ้า บริการทดสอบอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในระบบไฟฟ้า เช่น ทดสอบหาคุณสมบัติค่าความเป็นฉนวน ค่าความเป็นตัวนำ ส่องกล้องหาความร้อนที่แสดงผลแบบภาพเคลื่อนไหว ทดสอบการปลดสับสวิตช์แรงสูง

2.7 เป็นที่ปรึกษาและออกแบบระบบไฟฟ้า ให้คำปรึกษาด้านระบบไฟฟ้าทุกประเภท ทุกระดับแรงดัน วางแผนโครงการ บริหารโครงการ ออกแบบการปรับตั้งอุปกรณ์รีเลย์ และฟังก์ชันการทำงานของอุปกรณ์ แก่ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม

2.8 บริการด้านอื่น ๆ เช่น บริการผลิตปั้นจั่นน้ำระบบแรงสูง บริการผลิตเครื่องมือบิบลอดต่อสาย บริการจัดหาอะไหล่ เครื่องมือเครื่องจักรกลเครนไฮดรอลิก เป็นต้น

สำนักงานกลางตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนงาน ให้คำแนะนำตลอดจนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้หน่วยงานในส่วนภูมิภาค ได้แบ่งการบริหารงานออกเป็น ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ ผู้ช่วยผู้ว่าการ สำนักผู้ว่าการ สำนักตรวจสอบภายใน สำนักทรัพยากรบุคคล สำนักกฎหมาย ฝ่ายและกอง

สำหรับในส่วนภูมิภาค แบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ แต่ละภาคประกอบด้วย 3 การไฟฟ้าเขต รวมเป็น 12 การไฟฟ้าเขต มีหน้าที่ควบคุม และให้คำแนะนำแก่สำนักงานการไฟฟ้าต่าง ๆ ในสังกัดรวม 910 แห่ง ในเขตความรับผิดชอบ 73 จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งได้แก่ การไฟฟ้าจังหวัด 73 แห่ง การไฟฟ้าอำเภอ 737 แห่ง การไฟฟ้าตำบล 100 แห่ง ทั้งนี้จะครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 510,000 ตารางกิโลเมตร หรือ คิดเป็นร้อยละ 99 ของพื้นที่ทั่วประเทศ ดังแสดงในรูปที่ 3.1

รูปที่ 3.1 โครงสร้างองค์กรของภาควิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวางแผนและสนับสนุนการตรวจสอบ มีหน้าที่ กำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และแผนการตรวจสอบของสำนักตรวจสอบภายใน สนับสนุนข้อมูลด้านสารสนเทศ และพัฒนางานตรวจสอบที่ต้องใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์

ฝ่ายปฏิบัติการตรวจสอบ มีหน้าที่ วางแผนการตรวจสอบ แผนปฏิบัติโดยกำหนดเป้าหมายให้สอดคล้องกับหลักการตรวจสอบที่เป็นมาตรฐานสากล รวมถึงสรุปผลการตรวจสอบเสนอผู้บริหาร สนับสนุนระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง

ฝ่ายบริหารโครงการ มีหน้าที่ กำกับดูแล การพัฒนาระบบการบริหารโครงการ เช่นระบบข้อมูล เทคนิคการวัดผลการปฏิบัติงานและมาตรการในการควบคุมโครงการ ปรับปรุงข้อกำหนดเงื่อนไขของสัญญาให้เหมาะสมและทันสมัย

ฝ่ายจัดการโครงการสถานีไฟฟ้าและสายส่ง มีหน้าที่ ประสานงาน ความคุมและติดตามงานโครงการก่อสร้าง สถานีไฟฟ้าและสายส่ง

ฝ่ายจัดการโครงการระบบจำหน่าย มีหน้าที่ ควบคุม กำกับดูแล ติดตามการดำเนินงานตามโครงการ ของสำนักงานโครงการให้เป็นไปตามแผน ควบคุมการประสานงานก่อสร้าง

ฝ่ายจัดการโครงการพิเศษ มีหน้าที่ ควบคุม กำกับดูแล ติดตามการดำเนินงานตามโครงการ ของสำนักงานโครงการให้เป็นไปตามแผนงาน ควบคุม วางแผนการดำเนินงานโครงการ

กลุ่มธุรกิจเครือข่าย มีหน้าที่ จัดทำพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าในระดับมหภาคและจุลภาค วิเคราะห์และวางแผนระบบไฟฟ้าให้สามารถรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้น และมีคุณภาพเป็นไปตามข้อกำหนด พร้อมทั้งเสนอแผนงานการก่อสร้างระบบไฟฟ้า

กลุ่มธุรกิจจำหน่ายและบริการ มีหน้าที่ จัดทำแผนธุรกิจ และแผนปฏิบัติการของธุรกิจจำหน่ายและบริการ ประเมินผลและติดตามการดำเนินงานของธุรกิจจำหน่ายและบริการ

กลุ่มพัฒนาองค์กร มีหน้าที่ ประมวลผลข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ภายในประเทศและต่างประเทศ ที่จะเอื้อประโยชน์หรือมีผลกระทบต่อองค์กร รวมทั้งแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ สื่อสารนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนกลยุทธ์ระดับต่าง ๆ ให้รับรู้และเข้าใจทั่วทั้งองค์กร

กลุ่มธุรกิจลงทุน มีหน้าที่ จัดทำแผนธุรกิจด้านการลงทุน และแผนปฏิบัติการของธุรกิจก่อสร้างและบำรุงรักษา งานด้านออกแบบ สถานปัตยกรรม และวิศวกรรม งานด้านสารสนเทศ สื่อสารและโทรคมนาคม

กลุ่มสนับสนุนและบริการ มีหน้าที่ กำหนดนโยบายด้านระบบบัญชี จัดทำงบการเงิน และรายงานการเงินเพื่อผู้บริหาร และรายงานการวิเคราะห์ด้านการเงิน บริหารข้อมูลสถานะพัสดุ วางแผนจัดทำวิเคราะห์สถานะการเงิน และรายงานข้อมูลทางการทั้งระยะสั้น และระยะยาว

จากลักษณะการดำเนินงาน กฟภ. กำหนดระเบียบ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับพัสดุ ที่ดินอาคารสิ่งปลูกสร้าง และครุภัณฑ์ ไว้เพื่อให้ปฏิบัติ เนื่องจากเป็นสินทรัพย์ส่วนใหญ่ของ กฟภ. ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ จะศึกษาวิธีปฏิบัติด้านบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ของ กฟภ. ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ การวัดมูลค่า และการเปิดเผยข้อมูล เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ มีดังนี้

1. สินค้ำคงเหลือ
2. ที่ดิน อาคาร (ที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้าง)
3. อุปกรณ์ (ครุภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ระบบสื่อสาร ยานพาหนะ)
4. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์)

วิธีปฏิบัติด้านบัญชีเกี่ยวกับสินค้ำคงเหลือของ กฟภ. (การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, 2538)

สินค้ำของ กฟภ. หมายถึง สินทรัพย์มีไว้เพื่อขาย หรือมีไว้ใช้ในการผลิตสินค้ำหรือให้บริการ รวมถึงวัสดุ อุปกรณ์ อะไหล่ ที่ใช้ในการดำเนินงาน ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม ประกอบด้วย สินค้ำสำเร็จรูป และพัสดุ

1. สินค้ำสำเร็จรูป คือ กระแสไฟฟ้า

วิธีปฏิบัติด้านบัญชีของ กฟภ. เรื่องสินค้ำสำเร็จรูป เกี่ยวข้องกับการรับรู้ การวัดมูลค่า และการเปิดเผยข้อมูล มีดังนี้

1.1 การรับรู้

สินค้ำสำเร็จรูป คือ กระแสไฟฟ้าที่ซื้อจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน (พพ.) ผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก และผลิตเองโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) และมีไว้เพื่อขาย

1.2 การวัดมูลค่า

สินค้ำสำเร็จรูป แสดงตามราคาทุน หรือมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

สำหรับส่วนประกอบของต้นทุน ประกอบด้วย ค่าซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตต่าง ๆ และต้นทุนที่เกิดจากการผลิตเอง

1.3 การเปิดเผยข้อมูล

เนื่องจากกระแสไฟฟ้าได้มาและจำหน่ายหมดไปภายในรอบบัญชีจึงไม่มีมูลค่าคงเหลือ กฟภ. จึงไม่มีการเปิดเผยข้อมูลสินค้ำสำเร็จรูปคงเหลือ

2. **พัสดุคงเหลือ** ประกอบด้วย วัสดุสำหรับดำเนินงาน วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างและบำรุงรักษา อะไหล่เครื่องยนต์กำเนิดไฟฟ้า วัสดุอุปกรณ์ไฟฟ้า พลาสติกสัสมัยและเศษวัสดุ พลาสติกสูญหายหรือขาดบัญชีหรือการสอบสวน และพัสดุระหว่างทาง

วิธีปฏิบัติด้านบัญชีของ กฟภ. เรื่องพัสดุคงเหลือ เกี่ยวข้องกับการรับรู้ การวัดมูลค่า และการเปิดเผยข้อมูล มีดังนี้

2.1 การรับรู้รายการพัสดุ

พิจารณาจากคู่มือการปฏิบัติงานว่าเป็นค่าพัสดุหรือไม่ คือ ค่าวัสดุ หมายถึง ระบายเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในสิ่งของดังต่อไปนี้

2.1.1 สิ่งของซึ่งโดยสภาพเมื่อใช้แล้วย่อมสิ้นเปลือง หดไปเอง แปรสภาพหรือ ไม่คงสภาพเดิม

2.1.2 สิ่งของที่มีอายุการใช้งานในระยะเวลาประมาณ 1 ปี

2.1.3 สิ่งของที่มีลักษณะคงทนถาวรและมีอายุการใช้งานในระยะเวลาประมาณ 1 ปีขึ้นไป และราคาหน่วยหนึ่งหรือชุดหนึ่งไม่เกิน 5,000 บาท ยกเว้นสิ่งของที่ระบุไว้ในรายการครุภัณฑ์

2.1.4 สิ่งของที่ กฟภ. จัดหามาใช้ในการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมทรัพย์สินเพื่อให้ใช้งานได้ตามปกติโดยมิได้เพิ่มอายุการใช้งานหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

2.2 การวัดมูลค่าพัสดุ

มีการบันทึกมูลค่าพัสดุ ดังนี้

2.2.1 การบันทึกบัญชีพัสดุคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory System) ซึ่งทำให้ทราบยอดคงเหลือของบัญชีพัสดุ ณ วันใดวันหนึ่งได้ แต่เมื่อสิ้นปีจะมีการตรวจนับพัสดุคงเหลือประจำปีเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับยอดในบัญชี

2.2.2 พักคงเหลือแสดงในราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ราคาทุนคำนวณโดยวิธีต้นทุนถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average) ยกเว้น มิเตอร์และหม้อแปลง คำนวณต้นทุนแบบเจาะจงราคา สำหรับพัสดุสัสมัยและเศษวัสดุจะตั้งสำรองการเสื่อมสภาพเต็มจำนวน

2.2.3 พักได้รับคืนจากการรื้อถอนสินทรัพย์ระบบจำหน่ายและสายส่ง ซึ่งสามารถใช้งานได้ บันทึกมูลค่าที่รับเข้ามาในบัญชีโดยพิจารณาว่า พักดังกล่าวใช้งานมาแล้วก็ปีโดยแผนกช่างจะเป็น ผู้ระบุปีที่ก่อสร้าง และใช้ราคามาตรฐานของพัสดุในปีที่ก่อสร้างคำนวณหาค่าเสื่อมราคาสะสมตามอายุที่ใช้งานมาแล้ว เพื่อหักจากมูลค่าพัสดุ ในการคำนวณหามูลค่าตามบัญชี

2.2.4 พัสทุรับคืนจากการรื้อถอนสินทรัพย์ระบบจำหน่ายและสายส่ง ซึ่งไม่สามารถใช้งานได้ ประเภทเศษสายไฟ บันทึกรวมค่าที่รับเข้ามา ในบัญชีโดยใช้ราคาตลาดของปี 2516 เป็นปีฐาน

2.2.5 พัสทุที่ได้จากการซ่อมสร้างขึ้นเอง คือ มิเตอร์ซ่อมสร้าง เครื่องกล และผลิตภัณฑ์คอนกรีต กฟภ. บันทึกรวมค่าโดยใช้ต้นทุนมาตรฐานในการคำนวณราคาทุนของพัสทุที่ผลิตหรือ ซ่อมสร้างขึ้นเอง ซึ่งประกอบด้วยค่าวัสดุทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายทางอ้อมที่คิดเข้างาน โดยคำนวณตามอัตราร้อยละของค่าวัสดุและค่าแรงงานทางตรง อัตราร้อยละมาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ มิเตอร์ซ่อมสร้างและเครื่องมือกล อัตรา 3% ส่วนผลิตภัณฑ์คอนกรีต อัตรา 15%

2.3 การเปิดเผยข้อมูล

กฟภ. ได้เปิดเผยรายละเอียดพัสทุคงเหลือและเปิดเผยนโยบายในการตีราคาสินค้าคงเหลือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน แต่ใช้ชื่อรายการ “พัสทุคงเหลือ” แทน “สินค้าคงเหลือ”

วิธีปฏิบัติด้านบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคาร ของ กฟภ. (การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, 2538)

ที่ดิน อาคาร ในความหมายของ กฟภ. หมายถึง ที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้าง

1. ที่ดิน ประกอบด้วย ที่ดินที่ใช้ประโยชน์แล้ว และที่ดินที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์
2. อาคารสิ่งปลูกสร้าง ประกอบด้วย อาคาร ได้แก่ อาคารดำเนินงาน อาคารสำนักงาน อาคารที่พักอาศัย และอาคารสิ่งปลูกสร้างอื่น ระบบผลิตกระแสไฟฟ้า ได้แก่ ระบบผลิตด้วยเครื่องจักรดีเซล ระบบผลิตด้วยพลังน้ำ และระบบผลิตด้วยพลังแสงอาทิตย์ ระบบจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ได้แก่ ระบบจำหน่ายแรงสูง ระบบจำหน่ายแรงต่ำ สถานีย่อยและส่วนประกอบ ระบบไฟสัญญาณและไฟถนน หม้อแปลงไฟฟ้าผ่านการใช้งานและมิเตอร์ผ่านการใช้งาน และงานระหว่างก่อสร้าง

วิธีปฏิบัติด้านบัญชีของ กฟภ. เรื่องที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้าง เกี่ยวข้องกับการรับรู้ การวัดมูลค่า และการเปิดเผยข้อมูล มีดังนี้

1.1 การรับรู้ที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้าง

การจัดประเภทของที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้าง มีดังนี้

- 1.1.1 ที่ดิน หมายถึง ที่ดินที่ กฟภ. มีกรรมสิทธิ์ ซึ่งเป็นที่ดินมีหรือไม่มีการปลูกสร้างอาคาร สิ่งปลูกสร้าง และ/หรือ ไม่มีการใช้เพื่อสร้างประโยชน์แก่การดำเนินงานใด ๆ ของ กฟภ. จากที่ดินนั้น

1.1.2 อาคารสิ่งปลูกสร้าง หมายถึง

1.1.2.1 อาคารดำเนินงาน โรงจักร โรงซ่อม คลังพัสดุ โรงรถ และอาคารอื่นที่ใช้ในการดำเนินงานซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินของ กฟผ. รวมทั้งเครื่องตกแต่งถาวรที่เป็นส่วนหนึ่งของอาคารดำเนินงานซึ่งไม่สามารถเคลื่อนย้ายออกโดยไม่ทำให้อาคารดำเนินงานชำรุดเสียหายได้ ประกอบด้วย อาคารดำเนินงานทำด้วยไม้ อิฐ หิน ซีเมนต์ และอาคารดำเนินงานซึ่งหักค่าเสื่อมราคาทั้งจำนวนแล้วแต่ยังใช้งานอยู่

1.1.2.2 อาคารสำนักงาน รวมทั้งเครื่องตกแต่งถาวรที่เป็นส่วนหนึ่งของอาคารสำนักงานซึ่งไม่สามารถเคลื่อนย้ายออกโดยไม่ทำให้อาคารสำนักงานชำรุดเสียหายได้ ประกอบด้วย อาคารสำนักงานต่าง ๆ ทำด้วยไม้ อิฐ หิน ซีเมนต์ และอาคารสำนักงานซึ่งหักค่าเสื่อมราคาทั้งจำนวนแล้วแต่ยังใช้งานอยู่

1.1.2.3 อาคารซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินของ กฟผ. โดยสร้างขึ้นเพื่อให้พนักงาน กฟผ. อยู่อาศัย หรือให้บุคคลภายนอกเช่า ประกอบด้วย อาคารพักอาศัยทำด้วยไม้ อิฐ หิน ซีเมนต์ และอาคารพักอาศัยซึ่งหักค่าเสื่อมราคาทั้งจำนวนแล้วแต่ยังใช้งานอยู่

1.1.2.4 อาคารสิ่งปลูกสร้างอื่นซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินของ กฟผ. ที่ไม่ใช่อาคารดำเนินงาน อาคารสำนักงาน และอาคารพักอาศัย

1.1.2.5 ระบบผลิตกระแสไฟฟ้า-เครื่องจักรดีเซล ประกอบด้วย เครื่องยนต์กำเนิดไฟฟ้า ระบบเก็บและจ่ายเชื้อเพลิง ระบบระบายความร้อน สวิตช์ เกียร์ และอุปกรณ์จ่ายไฟสำหรับ โรงจักร และอุปกรณ์อื่นใน โรงจักรซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 1) เครื่องยนต์กำเนิดไฟฟ้าพร้อมอุปกรณ์ป้องกัน แท่นเครื่อง
- 2) ท่อส่ง ถังเก็บ ถังพัก และท่อต่อจากถังพักไปยังเครื่อง
- 3) ระบบระบายความร้อนด้วยน้ำ ได้แก่ บ่อฝั่งน้ำ บ่อน้ำ ท่อน้ำ

และปั้มน้ำ แต่ไม่รวมเครื่องยนตอย่างถาวร

4) สวิตช์เกียร์จ่ายไฟ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ติดตั้งในโรงจักรจนถึงเสาดันแรกของการจ่ายไฟ

- 5) อุปกรณ์ภายในโรงจักร

1.1.2.6 ระบบผลิตกระแสไฟฟ้า-พลังน้ำ ประกอบด้วย เขื่อนพลังน้ำขนาดเล็กที่สร้างขึ้นเพื่อนำพลังน้ำมาใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า ดังนี้

1) เขื่อนและระบบส่งน้ำ หมายถึง ตัวเขื่อน คอนกรีตเสริมเหล็ก และระบบท่อส่งน้ำ ซึ่งมีอาคารรับน้ำติดกับตัวเขื่อน (ไม่รวมอาคารโรงไฟฟ้า เนื่องจากถือเป็นอาคารดำเนินงาน)

2) เครื่องกำเนิดพร้อมอุปกรณ์ป้องกัน

3) เครื่องจักรกังหันน้ำ พร้อมอุปกรณ์ควบคุม

1.1.2.7 ระบบผลิตไฟฟ้า-พลังแสงอาทิตย์ ประกอบด้วย สถานีไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์ที่สร้างขึ้นเพื่อนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้ารวมทั้งอุปกรณ์ประกอบต่าง ๆ เช่น แผงเซลล์แสงอาทิตย์ ตู้จ่ายไฟกระแสตรง อุปกรณ์ควบคุม แบตเตอรี่ เครื่องแปลงไฟ และตู้จ่ายไฟกระแสสลับ

1.1.2.8 ระบบสายส่งและจำหน่าย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) เสา สาย และอุปกรณ์ที่ติดตั้งสำหรับระบบจำหน่ายกระแสไฟฟ้าที่มีแรงดันเกิน 69 เควีขึ้นไป โดยเริ่มติดตั้งตั้งแต่เสาและอุปกรณ์ที่ติดอยู่กับเสาด้านแรกหรือจากขั้วหม้อแปลงไปยังเสาด้านแรกและสิ้นสุดที่ขั้วหม้อแปลงลดแรงดันของสถานีย่อย

2) เสา สาย และอุปกรณ์ที่ติดตั้งสำหรับระบบจำหน่ายกระแสไฟฟ้าที่มีแรงดันระหว่าง 11-33 เควี โดยเริ่มติดตั้งตั้งแต่เสาและอุปกรณ์ที่ติดอยู่กับเสาด้านแรกหรือจากขั้วหม้อแปลงไปยังเสาด้านแรกและสิ้นสุดที่ขั้วหม้อแปลงลดแรงดันของสถานีย่อย

3) เสา สาย และอุปกรณ์ที่ติดตั้งสำหรับระบบจำหน่ายกระแสไฟฟ้าที่มีแรงดัน 1 เควีหรือต่ำกว่า โดยเริ่มติดตั้งตั้งแต่ขั้วหม้อแปลงด้านแรงต่ำจนถึงจุดที่ต่อกับมิเตอร์ผู้ใช้ไฟ

1.1.2.9 ระบบไฟสัญญาณและไฟถนน อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ติดตั้งเพื่อให้ไฟแสงสว่างสำหรับถนนสาธารณะและทางหลวง รวมไฟสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้และระบบไฟสัญญาณอื่นด้วย

1.1.2.10 หม้อแปลงผ่านการใช้งาน คือ หม้อแปลง และ เอ.วี.อาร์. (Automatic Voltage Regulator) ที่ติดตั้งใช้งานให้ผู้ใช้ไฟแล้วตามระบบจำหน่ายเพื่อใช้เปลี่ยนความดันและกระแสไฟฟ้า รวมถึงหม้อแปลงรีดตอนที่จัดเก็บอยู่ในคลังทั้งที่มีสภาพใช้งานได้และใช้งานไม่ได้

1.1.2.11 มิเตอร์ คือ มิเตอร์ที่ติดตั้งสำหรับใช้วัดกระแสไฟฟ้า รวมทั้งอุปกรณ์ประกอบต่าง ๆ ประกอบด้วย มิเตอร์ผ่านการใช้งาน ซีที.พีที.ผ่านการใช้งาน

1.1.2.12 งานระหว่างก่อสร้าง คือ ระบบสายส่งและจำหน่ายที่ไม่สามารถก่อสร้างให้แล้วเสร็จระหว่างปี

1.2 การวัดมูลค่าเริ่มแรกที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้าง

กฟภ. ได้มีการกำหนดส่วนประกอบของราคาทุน ดังนี้

1.2.1 ได้จากการซื้อในประเทศ

1.2.1.1 ที่ดินที่ กฟผ. มีกรรมสิทธิ์และได้ใช้ประโยชน์จากที่ดินนั้น แต่ไม่รวมสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ทั้งสิ้นรายการที่นับมูลค่ารวมในบัญชีที่ดิน ดังนี้

- 1) ค่าหลักเขต ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีการบำรุงรักษาหรือเปลี่ยนใหม่
- 2) ค่าใช้จ่ายในการตัด โคนต้นไม้ ค่าถมที่ดินและปรับพื้นที่ครั้งแรก
- 3) ค่าธรรมเนียมศาล
- 4) ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนที่ดิน
- 5) ค่าธรรมเนียมอื่นในการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดิน
- 6) ค่าภาษีต่าง ๆ ในการจัดซื้อที่ดิน
- 7) ค่าใช้จ่ายโดยตรงอื่นในการจัดซื้อที่ดิน

1.2.1.2 อาคาร ปัจจุบันยังไม่ปรากฏว่ามีการซื้ออาคารสำเร็จรูป

1.2.2 ได้จากการซื้อต่างประเทศ ใช้ราคาทุนของสินทรัพย์ และค่าใช้จ่ายทางตรงในการจัดหาสินทรัพย์มาให้พร้อมใช้งาน เป็นราคาทุนโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามวันที่ทำสัญญาในการบันทึกบัญชีครั้งแรก

1.2.3 ที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้างที่ได้จากการก่อสร้าง มีส่วนประกอบราคาทุน

- 1.2.3.1 ค่าวัสดุทางตรง
- 1.2.3.2 ค่าแรงงานทางตรง หรือค่าจ้างเหมาเบ็ดเสร็จ
- 1.2.3.3 ค่าควบคุมงาน จากการปันส่วนจากเงินเดือนของผู้ควบคุมงานก่อสร้าง
- 1.2.3.4 ค่าขนส่ง
- 1.2.3.5 ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

1.2.3.6 ค่าใช้จ่ายทางอ้อม คำนวณ โดยใช้อัตราร้อยละของค่าใช้จ่ายทางตรงตามข้อที่ 4.1-4.5 ในการคำนวณค่าใช้จ่ายทางอ้อมเป็นต้นทุนของงานระหว่างก่อสร้าง จะใช้ต้นทุนทางตรงคือ ค่าวัสดุ ค่าแรง ค่าควบคุมงาน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ที่เกิดขึ้นในแต่ละงานเป็นฐานในการคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายทางอ้อมโดยคิดอัตราเปอร์เซ็นต์ตามประเภทของสินทรัพย์ที่ก่อสร้าง วิธีการปฏิบัติทางการบัญชีของ กฟผ. คือ งานก่อสร้างระบบจำหน่าย งานขยายเขตและงานปรับปรุงระบบจำหน่าย ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น จะถูกรวบรวมบันทึกไว้ในบัญชีงานระหว่างก่อสร้างเป็นมูลค่าของงานนั้น ๆ และจะโอนเป็นสินทรัพย์ เมื่อการก่อสร้างดำเนินการแล้วเสร็จ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายหน้างาน เช่น ค่าแรง ค่าควบคุมงาน ค่าขนส่ง และค่าเบ็ดเตล็ด รวมไปถึง ค่า

พัสดุ ดอกเบี้ยเงินกู้ และประมาณการค่าใช้จ่ายทางอ้อม ตามเกณฑ์ที่กำหนดของค่าใช้จ่ายหน้างาน และค่าพัสดุทุกรายการที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือน เมื่องานก่อสร้างแล้วเสร็จจะโอนปีบัญชีงานระหว่างก่อสร้างเข้าบัญชีสินทรัพย์ โดยแยกตามประเภทสินทรัพย์นั้น ๆ

การคำนวณประมาณการค่าใช้จ่ายทางอ้อมจะคำนวณจากการคูณอัตราเปอร์เซ็นต์ส่วนที่กำหนดไว้กับต้นทุนทางตรงที่เกิดขึ้นในแต่ละงาน สำหรับอัตราเปอร์เซ็นต์ค่าใช้จ่ายทางอ้อมคิดเข้างาน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 อัตราเปอร์เซ็นต์ค่าใช้จ่ายทางอ้อมคิดเข้างานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ประเภทสินทรัพย์ที่ทำการก่อสร้าง	อัตราค่าใช้จ่ายทางอ้อมคิดเป็นร้อยละของต้นทุนทางตรง
1. ระบบจำหน่ายแรงต่ำ ระบบไฟถนน การเชื่อมโยงเข้าระบบผู้ใช้ไฟ ระบบการสื่อสารทางไกล และระบบสายส่งแรงสูงจนถึง 69 เควี.	15
2. สถานีย่อย (ไม่รวมหม้อแปลง)	9
3. อุปกรณ์การผลิตไฟฟ้า	6
4. สิ่งปลูกสร้าง	3
5. หม้อแปลงไฟฟ้า	3

โดยทุกสิ้นปี จะมีการคำนวณค่าใช้จ่ายทางอ้อมที่เกิดขึ้นจริง เพื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายทางอ้อมคิดเข้างาน

มีการทบทวนอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายทางอ้อม โดยทดสอบการคำนวณค่าใช้จ่ายทางอ้อมเข้างานระหว่างก่อสร้างสำหรับปี 2546 ถึงปี 2547 โดยอัตราของค่าใช้จ่ายทางอ้อมคำนวณเข้างานก่อสร้างที่ทำการทบทวนเปรียบเทียบกับอัตราซึ่ง กฟภ. ใช้อยู่พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีสาระสำคัญจากอัตราส่วนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น กองทรัพย์สินจึงมีพิจารณาให้ใช้อัตราของค่าใช้จ่ายทางอ้อมคำนวณเข้างานระหว่างก่อสร้างในอัตราเดิมที่ได้ถือปฏิบัติอยู่ใน ปัจจุบันต่อไป

1.2.3.7 ดอกเบี้ยจ่ายคำนวณเข้าเป็นต้นทุนของงานระหว่างก่อสร้าง เพื่อรวมต้นทุนจากการกู้ยืมเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนสินทรัพย์ วิธีการปฏิบัติทางการบัญชี จะคำนวณดอกเบี้ยจ่ายรวมเป็นต้นทุนของสินทรัพย์ โดยใช้วิธีพิจารณาแบ่งดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นตามโครงการซึ่ง

นำเงินกู้แต่ละครั้งมาใช้ โดยจะคำนวณดอกเบี้ยจากเงินกู้ยืมทั้งโครงการสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ๆ และจะหยุดคำนวณดอกเบี้ยจ่ายเป็นต้นทุนของสินทรัพย์เมื่อสิ้นสุดการก่อสร้าง

เมื่อคำนวณดอกเบี้ยจ่ายสำหรับโครงการแล้วเสร็จ จะพิจารณาปันส่วนให้กับงานปลีกย่อยจากงานโครงการหลัก ซึ่งงานโครงการหนึ่ง ๆ จะประกอบด้วยงานปลีกย่อยหลายร้อยหลายพันงาน ดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดขึ้นสำหรับโครงการในรอบบัญชีหนึ่ง ๆ จะปันส่วนให้กับโครงการที่ปิดงานระหว่างปีและงานที่ยังไม่ปิดงานก่อสร้างตามจำนวนฐานพัสดุที่เบิกใช้จริง และคำนวณดอกเบี้ยจ่ายคิดเข้างานในทุกไตรมาส (ทุก 3 เดือน) ใน 1 รอบบัญชี สำหรับงานก่อสร้างที่จ้างบุคคลภายนอก (งานจ้างเหมาเบ็ดเสร็จ หรือ Turnkey) ซึ่งจะไม่ได้รับการปันส่วนดอกเบี้ยจ่ายให้เป็นต้นทุนงาน

1.2.4 ที่ดิน อาคาร สิ่งปลูกสร้างรับบริจาค

วิธีปฏิบัติทางการบัญชีของ กฟผ. กำหนดหลักเกณฑ์ในการรับเงินหรือสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาค ดังนี้

1.2.4.1 การรับบริจาคไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้คำนึงถึงผลได้ผลเสียและประโยชน์ที่ กฟผ. พึงจะได้รับ และจะพึงต้องให้ผลตอบแทนทั้งในปัจจุบันและอนาคตเป็นสำคัญ

1.2.4.2 การรับบริจาคที่มีเงื่อนไขเป็นการผูกพันจะต้องไม่ให้ประโยชน์ต่อผู้ใดเป็นการเฉพาะ

1.2.4.3 การรับบริจาคที่มีภาระผูกพัน หรือมีภาระต้องเรียกร้อยหรือซ่อมบำรุงรักษา หน่วยงานผู้รับบริจาคจะต้องพิจารณาว่าผลตอบแทนที่ได้รับคุ้มกับค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปหรือไม่

1.2.4.4 ในกรณีที่หน่วยงานแห่งใดได้รับบริจาคสินทรัพย์ที่หน่วยงานนั้นไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ แต่มีความจำเป็นสำหรับหน่วยงานอื่น ให้หน่วยงานที่ได้รับบริจาคมานั้นรายงาน สำนักงานกลาง กฟผ. เพื่อส่งมอบแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการดูแล และบริหารสินทรัพย์นั้นต่อไป

1.2.4.5 การรับบริจาคทุกกรณี ให้ถือว่าเป็นการบริจาคในนามของ กฟผ. และทำรายงานเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

1.2.4.6 การบันทึกราคาสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคเพื่อรับเข้าบัญชี ให้ถือปฏิบัติดังนี้

1) กรณีทราบราคาสินทรัพย์ที่รับบริจาคจากเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ลงบัญชีตามราคาดังนั้น

2) กรณีไม่ทราบราคา ให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยงานผู้รับบริจาค แต่งตั้งกรรมการตีราคาสินทรัพย์ที่รับบริจาค ซึ่งตามปกติให้ใช้ราคาทุนหักค่าเสื่อมราคา ในอัตราที่ กฟผ. กำหนดไว้ สำหรับสินทรัพย์ประเภทเดียวกัน เปรียบเทียบกับราคาตลาดหรือราคาตามสภาพ หากราคาต่ำกว่าก็ให้ใช้ราคานั้น

1.2.4.7 ห้ามมิให้หน่วยงานใดกำหนดเงื่อนไขหรือเรียกร้องในการประมูล ซื้อสินทรัพย์ จ้างทำของ ให้เช่าหรือให้เช่าซื้อสินทรัพย์ โดยระบุให้ผู้ขาย ผู้รับจ้าง ผู้เช่า ผู้เช่าซื้อ ทรัพย์ หรือผู้ที่เป็นคู่สัญญาต้องบริจาคเงินหรือสินทรัพย์ให้แก่หน่วยงานนั้น

1.2.4.8 ในกรณีที่ได้รับบริจาคเป็นสินทรัพย์ ให้ส่งเอกสารสิทธิ์หรือ เอกสารอื่น ๆ เกี่ยวกับสินทรัพย์นั้น ให้ กฟผ. เก็บรักษาไว้ ส่วนสินทรัพย์ที่สามารถใช้ในกิจการของ การไฟฟ้าได้ให้หน่วยงานนั้นเก็บไว้ใช้งาน และควบคุมดูแลรักษาสินทรัพย์นั้นต่อไป

สินทรัพย์ที่ได้รับจากการบริจาคแบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

1) เงินอุดหนุนจากบุคคลภายนอกเพื่อก่อสร้างระบบส่งและ จำหน่ายไฟฟ้า เมื่อการก่อสร้างแล้วเสร็จจะโอนขึ้นบัญชีสินทรัพย์โดย กฟผ. รวมถึงสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคที่ไม่ใช่เงินอุดหนุนแต่ใช้ในการดำเนินงาน

2) รับบริจาคสินทรัพย์ประเภทพร้อมใช้งาน เช่น ครุภัณฑ์ต่างๆ

1.2.5 รายงานภายหลังการได้มาซึ่งที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้าง

ระเบียบวิธีปฏิบัติในการพิจารณาซื้อขายค่าซ่อมแซม ให้คำนึงถึง ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ที่ทำให้มีสภาพดีดั้งเดิมหรือมีประสิทธิภาพดีขึ้นมากกว่าเดิมหรือไม่ โดยมีการนิยามการจำแนกประเภทค่าใช้จ่าย ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา และปรับปรุงต่อเติมสินทรัพย์ มีดังต่อไปนี้

1.2.5.1 การบำรุงรักษา หมายถึง การตรวจสอบ ดูแลรักษาตามวาระเพื่อ ป้องกันไม่ให้สินทรัพย์เดิมเกิดชำรุดเสียหาย เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ โดยมีได้เพิ่มอายุ การใช้งานหรือ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

1.2.5.2 การซ่อมแซม หมายถึง การซ่อมสินทรัพย์เดิมซึ่งชำรุด เสียหาย จากการใช้งาน จากอุบัติเหตุ หรือจากภัยธรรมชาติให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีดั้งเดิมอาจเป็นการ ซ่อมโดยไม่ต้องเปลี่ยนชิ้นส่วน หรือ อาจเปลี่ยนชิ้นส่วนเล็ก ๆ น้อย ๆ เพียงบางชิ้นก็ได้ แยกการ ซ่อมแซมออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) การซ่อมแซมธรรมดา มักจะเป็นจำนวนเงินเล็กน้อยหรือ อาจเป็นการเปลี่ยนแทนเฉพาะชิ้นส่วนบางชิ้น ถือเป็นรายการที่ทำให้สินทรัพย์สามารถใช้

ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตแก่กิจการตามที่ประเมินไว้เดิมและไม่ช่วยให้สินทรัพย์มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

2) การซ่อมแซมพิเศษ มักจะเป็นจำนวนเงินมากและมีการเปลี่ยนชิ้นส่วนเดิมด้วย ซึ่งมีผลทำให้อายุการใช้งานของสินทรัพย์นั้นยืนยาวขึ้น

1.2.5.3 การปรับปรุง หมายถึง การเพิ่มคุณภาพของสิ่งที่มีอยู่แล้วแต่เดิมให้ดีขึ้นโดยมิได้ทำให้ปริมาณของสินทรัพย์เพิ่มขึ้น หรือมิได้มีผลเป็นการขยายสินทรัพย์เดิมให้ใหญ่โตขึ้น

1.2.5.4 การต่อเติม หมายถึง การขยาย หรือ เพิ่มเติมสินทรัพย์เดิมที่มีอยู่แล้ว เช่น ขยายอาคารเดิมให้กว้างขวางขึ้นถ้าในการต่อเติมขยายอาคารเดิมจำเป็นต้องรื้อถอนอาคารเดิมออกบ้าง เพื่อที่จะปลูกสร้างอาคารใหม่ให้ติดต่อกัน ค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนนี้เป็นส่วนหนึ่งของราคาสินทรัพย์ที่สร้างเพิ่มเติม

1.2.5.5 การเปลี่ยนแทน หมายถึง การนำสินทรัพย์ใหม่มาใช้แทนสินทรัพย์ซึ่งใช้ไม่ได้ หรือเลิกใช้ไปอาจเป็นการเปลี่ยนแทนสินทรัพย์เก่าทั้งหมดหรือเปลี่ยนแทนเฉพาะชิ้นส่วนบางชิ้น ซึ่งถือเป็นเพียงการซ่อมแซมธรรมดาหรือจะเป็นการเปลี่ยนแทนชิ้นส่วนสำคัญ ซึ่งถือเป็นการซ่อมแซมพิเศษก็ได้

1.3 การวัดมูลค่าคงเหลือของที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้าง

วิธีปฏิบัติด้านบัญชีสินทรัพย์ของ กฟผ. เกี่ยวกับการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้มูลค่า เริ่มแรก ตามขั้นตอนและกรรมวิธีทางบัญชีดังนี้

1. การตีราคาใหม่

กฟผ. แสดงรายการสินทรัพย์ด้วยราคาทุน หักค่าเสื่อมราคาสะสม โดยไม่ได้พิจารณาตีราคาสินทรัพย์ที่มีอยู่แล้วขึ้นใหม่

2. ค่าเสื่อมราคา ประกอบด้วย

1) วิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคา

ก. ใช้วิธีเส้นตรง และตัดค่าเสื่อมราคาเต็มเดือนในเดือนแรกที่บ้านที่กสินทรัพย์ ไม่ว่าจะขึ้นสินทรัพย์ในวันใดของเดือน การกำหนดอายุการใช้งานของสินทรัพย์แต่ละประเภท จะใช้ตามระเบียบการกำหนดอายุและอัตราค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ ดังแสดงในตารางที่

ตารางที่ 3.2 อัตราค่าเสื่อมราคาที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้างของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ประเภทสินทรัพย์	ลักษณะ	ร้อยละต่อปี	
ที่ดิน		-	
อาคารสิ่งปลูกสร้าง	อาคารดำเนินงาน (ทำด้วยไม้)	6.25	
	อาคารดำเนินงาน (ทำด้วยอิฐ หิน ซีเมนต์)	3	
	อาคารสำนักงาน (ทำด้วยไม้)	6.25	
	อาคารสำนักงาน (ทำด้วยอิฐ หิน ซีเมนต์)	3	
	อาคารที่พักอาศัย (ทำด้วยไม้)	6.25	
	อาคารที่พักอาศัย (ทำด้วยอิฐ หิน ซีเมนต์)	3	
	รั้ว ถนน รางระบายน้ำและอื่น ๆ (ทำด้วยไม้ ลวดหนาม สังกะสี)	6.25	
	รั้ว ถนน รางระบายน้ำและอื่น ๆ (ทำด้วยอิฐ หิน ซีเมนต์ ถนนลาดยาง ตาข่ายโครมเหล็ก)	3	
	ระบบผลิตกระแสไฟฟ้า	ทรัพย์สินระบบการเก็บและจ่ายเชื้อเพลิง	5
		เครื่องยนต์กำเนิดไฟฟ้า	5
		ระบบระบายความร้อน	
		1. บ่อฝังน้ำ สระน้ำ	3
		2. อื่น ๆ	5
		สวิทช์เกียร์และอุปกรณ์จ่ายไฟในโรงจักร	5
อุปกรณ์ประกอบอื่น ๆ ที่ติดตั้งในโรงจักร		5	
ระบบผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำ		5	
ระบบผลิตกระแสไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์			
1. แผงเซลล์แสงอาทิตย์และอุปกรณ์ต่าง ๆ		5	
2. แบตเตอรี่	10		
ระบบจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	เสาสายและอุปกรณ์ระบบแรงดันสูงกว่า 1 กว.	4	
	เสาสายและอุปกรณ์ระบบแรงดัน 1 กว.และต่ำกว่า	5	
	สถานีย่อยและส่วนประกอบ	4	
	หม้อแปลงไฟฟ้า	5	

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ประเภทสินทรัพย์	ลักษณะ	ร้อยละต่อปี
	ระบบไฟสัญญาณและไฟถนน	5
	มิเตอร์	5

3. การประมาณมูลค่าซาก

กฟภ. ไม่มีการประมาณมูลค่าซากเพื่อนำมาคำนวณค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ทุกประเภท

4. วันเริ่มคำนวณค่าเสื่อมราคา

4.1 สินทรัพย์ประเภทอาคารสิ่งปลูกสร้าง

1) กรณีในสัญญาจ้างเป็นงานก่อสร้าง อาคารดำเนินงาน อาคารสำนักงาน อาคารที่พักอาศัย รั้ว ถนน รางระบายน้ำและอื่นๆ เมื่อเปิดโอนเข้าบัญชีสินทรัพย์แล้ว ให้คำนวณค่าเสื่อมราคา ตามรายงานของคณะกรรมการตรวจรับงานงวดสุดท้ายของสินทรัพย์

2) กรณีในสัญญาจ้างเป็นงานก่อสร้างอาคารควบคุมสถานีไฟฟ้าย่อยเมื่อเปิดงาน ก่อสร้างโอนเข้าเป็นสินทรัพย์แล้ว ให้คำนวณค่าเสื่อมราคาตามเดือน ที่อนุมัติให้ทดลองจ่ายกระแสไฟฟ้าหรือตามเดือนในรายงานของคณะกรรมการตรวจรับงานงวดสุดท้าย

4.2 สินทรัพย์ระบบผลิตกระแสไฟฟ้า คำนวณค่าเสื่อมราคาตั้งแต่เดือนที่เดินเครื่องครั้งแรก ตามรายงานการเดินเครื่อง

4.3 สินทรัพย์ระบบจำหน่ายกระแสไฟฟ้า

1) เสา-สายและอุปกรณ์ระบบแรงดันสูงกว่า 1 กิโลวัตต์ เสา-สายและอุปกรณ์ระบบแรงดัน 1 กิโลวัตต์ และต่ำกว่า และ ระบบไฟสัญญาณและไฟถนน ให้คำนวณค่าเสื่อมราคาตั้งแต่เดือน ที่อนุมัติจ่ายกระแสไฟฟ้า กรณีสินทรัพย์ใดไม่มีอนุมัติจ่ายกระแสไฟฟ้า ให้คำนวณค่าเสื่อมราคาตั้งแต่เดือน ที่ลงบัญชีรับเข้าบัญชีสินทรัพย์

2) สถานีย่อยและส่วนประกอบ ให้คำนวณค่าเสื่อมราคาตั้งแต่เดือน ที่อนุมัติให้ทดลองจ่ายกระแสไฟฟ้า

3) หม้อแปลงไฟฟ้า ให้คำนวณค่าเสื่อมราคาตั้งแต่เดือน ที่ติดตั้งครั้งแรกตามแผนครรชนี

4.4 สินทรัพย์บริจาด

1) สินทรัพย์ประเภทหม้อแปลงไฟฟ้า

ก. ในกรณีมีแผ่นครรชนนี้ ให้คำนวณค่าเสื่อมราคาตั้งแต่เดือนที่ติดตั้งครั้งแรกที่ระบุไว้ในแผ่นครรชนนี้

ข. ไม่มีแผ่นครรชนนี้ การคำนวณค่าเสื่อมราคาให้ใช้เดือนที่ผู้ว่าการอนุมัติ

2) สิ้นทรัพย์ทุกประเภท ยกเว้นสิ้นทรัพย์ประเภทหม้อแปลงไฟฟ้า การคำนวณ ค่าเสื่อมราคา ให้พิจารณาอายุการใช้งานของสิ้นทรัพย์ตามข้อมูลที่ระบุไว้ในเอกสารการขออนุมัติรับสิ้นทรัพย์ ถ้าไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับอายุการใช้งานให้เริ่มคำนวณค่าเสื่อมราคาตั้งแต่เดือนที่ผู้ว่าการอนุมัติให้รับเข้าเป็นสิ้นทรัพย์ของ กฟภ.

5. การบันทึกค่าเสื่อมราคาย้อนหลัง สำหรับงานก่อสร้าง กรณีมีสิ้นทรัพย์บันทึกข้ามงวดปีหรือรายการสิ้นทรัพย์ที่บันทึกบัญชีไม่ทันภายในงวดปี เนื่องจากยังไม่ได้รับเอกสารเกี่ยวกับ สิ้นทรัพย์ที่ครบถ้วน หรือได้รับเอกสารปิดงานระหว่างก่อสร้างล่าช้าไปจากวันที่ทำการจ่ายกระแสไฟฟ้า กฟภ. จะคิดค่าเสื่อมราคาย้อนหลังนับจากวันที่เริ่มใช้งาน หรือเริ่มจ่ายกระแสไฟฟ้า โดยบันทึกค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบันทั้งจำนวน โดยแยกบันทึกเป็นสองบัญชี คือ ค่าเสื่อมราคาในงวดบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงวดและค่าเสื่อมราคาในงวดก่อนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายอื่นมีผลทำให้

5.1 ยอดคงเหลือของสิ้นทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมในงวดก่อนมียอดคงเหลือผิดไป

5.2 ค่าเสื่อมราคาสำหรับงวดปัจจุบันมียอดสูงกว่าความเป็นจริง

6. การทบทวนอายุการใช้งานของสิ้นทรัพย์ ได้มีการทบทวนอายุการใช้งานของสิ้นทรัพย์หลังจากที่ได้ประมาณอายุการใช้งานในครั้งแรก อย่างไรก็ตามในการปฏิบัติงานจริงการทบทวนอายุการใช้งานของสิ้นทรัพย์ไม่ได้กำหนดเป็นช่วงระยะเวลาที่แน่นอน นอกจากนี้มีสิ้นทรัพย์จำนวนมากซึ่งคำนวณค่าเสื่อมราคาเต็มจำนวนแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่

1.4 การเปิดเผยข้อมูลของที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้าง

กฟภ. เปิดเผยข้อมูลบางส่วน เกี่ยวกับสิ้นทรัพย์แล้ว เช่น นโยบายการบัญชี วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา ราคาตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสม ค่าเสื่อมราคาสะสม ราคาสุทธิ ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี รายละเอียดยอดคงเหลือของงานระหว่างก่อสร้างรวมถึงภาระผูกพันจากงานก่อสร้าง

ดอกเบี้ยเงินกู้ มีการเปิดเผยรายการรายละเอียดดอกเบี้ยเงินกู้ที่รับรู้เป็นต้นทุนของงานระหว่างก่อสร้างและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการในหมายเหตุงบการเงิน

การกู้ยืมเพื่อซื้อทรัพย์สิน ปัจจุบันมีการนำเสนอยอดรวมของดอกเบี้ยจ่ายเป็น ส่วนเข้าเป็น ต้นทุนของงานระหว่างก่อสร้าง

วิธีปฏิบัติด้านบัญชีเกี่ยวกับอุปกรณ์ของ กฟผ. (การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, 2538)

อุปกรณ์ในความหมายของ กฟผ. หมายถึง ครุภัณฑ์ ประกอบด้วย เครื่องตักแต่ง เครื่องมือ เครื่องใช้ ระบบสื่อสารและอุปกรณ์สื่อสาร ยานพาหนะ

วิธีปฏิบัติด้านบัญชีของ กฟผ. เรื่องครุภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ระบบสื่อสาร ยานพาหนะ เกี่ยวข้องกับการรับรู้ การวัดมูลค่า และการเปิดเผยข้อมูล มีดังนี้

1.1 การรับรู้ครุภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ระบบสื่อสาร ยานพาหนะ พิจารณาได้ดังนี้

1. พิจารณาจากคู่มือการปฏิบัติงานว่า ค่าซื้อดังกล่าวเข้าตามคำจำกัดความของ “ค่าครุภัณฑ์” ค่าครุภัณฑ์ หมายถึง ใช้จ่ายดังต่อไปนี้

1.1 สิ่งของที่มีลักษณะคงทนถาวร มีอายุการใช้งานในระยะเวลาประมาณ 1 ปีขึ้นไป และมีราคาหน่วยหนึ่งหรือชุดหนึ่งเกิน 5,000 บาท

1.2 สิ่งของที่ระบุไว้ในรายการครุภัณฑ์

2. ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อประกอบ ดัดแปลง ต่อเติมหรือปรับปรุงครุภัณฑ์ ให้มีสภาพดีขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่ครุภัณฑ์

3. ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งต้องชำระพร้อมกับค่าสิ่งของ เช่น ค่าขนส่ง ค่าภาษี ค่าประกันภัย ค่าติดตั้ง เป็นต้น

4. ใช้จ่ายเพื่อจ้างที่ปรึกษาเพื่อการจัดหาหรือปรับปรุงครุภัณฑ์

5. ใช้จ่ายเพื่อซ่อมแซมบำรุงรักษาโครงสร้างของครุภัณฑ์ขนาดใหญ่

การจัดประเภทครุภัณฑ์ มีดังนี้

1. เครื่องตักแต่งและเครื่องใช้ประจำสำนักงาน ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่มีได้สร้างติดกับอาคาร ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ ชั้นวางของ แอร์

2. เครื่องพิมพ์และเครื่องคำนวณเลขต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องพิมพ์เขียว เครื่องคิดเลข เครื่องอัดสำเนา

3. เครื่องเมนเฟรมและมินิคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์เชื่อมโยง เครื่องเพอซันนัลคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่อพ่วงคอมพิวเตอร์ รวมถึง ซอฟต์แวร์ประเภทระบบปฏิบัติการ ซึ่งปกติจะได้มาพร้อมกับสินทรัพย์คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ประเภทแอปพลิเคชัน ซึ่งได้หรือซื้อแยกต่างหากจากคอมพิวเตอร์ภายหลัง โดยมีราคาต่อหน่วยมากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป จะบันทึกรวมไปกับเครื่องคอมพิวเตอร์

4. เครื่องมือ เครื่องใช้ในการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการรับ จำหน่าย เคลื่อนย้าย และจัดเก็บวัสดุของใช้ในคลังพัสดุ เช่น รถยก (FORK LIFT TRUCK) รถยกใช้มือเข็น (HYDRAULIC LIFT PALLET) ชั้นวางของ โครงเหล็ก ชั้นวางพัสดุ

5. เครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในงานก่อสร้าง งานซ่อมในโรงงานทั่วไปและโรงรถ เช่น เครื่องกลึง เครื่องไส เครื่องเจาะแท่น เครื่องพับโลหะ

6. เครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีต เช่น เครื่องผสมคอนกรีต

7. เครื่องมือ เครื่องใช้เบ็ดเตล็ดอื่นนอกเหนือจากที่บันทึกไว้ในบัญชีเครื่องมือ เครื่องใช้โรงซ่อม โรงรถ และเครื่องมือเครื่องใช้ประจำโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีต

8. อุปกรณ์สำหรับการสื่อสารต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องโทรศัพท์ เครื่องโทรพิมพ์ เครื่องโทรสาร เครื่องรับ-ส่งวิทยุ ฯลฯ พร้อมอุปกรณ์ประกอบอื่น ๆ เช่น เสาอากาศ เคเบิล แผงควบคุม เครื่องโทรศัพท์ครบชุด ฯลฯ

9. ระบบสื่อสารสายใยแก้วนำแสง คือ สายเคเบิลใยแก้วนำแสงได้นำแบบแวน และแบบเลขแปด รวมทั้งท่อลอดใต้ถนน ท่อเกาะสะพาน กล่องหัวต่อเคเบิลใยแก้วนำแสง และอุปกรณ์ประกอบการติดตั้งภายนอก (Outdoor Unit) อุปกรณ์สื่อสัญญาณ (Indoor Unit) และอุปกรณ์ทดสอบ (Test Equipment)

10. ยานพาหนะ รถยนต์นั่ง รถตู้หรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 ที่นั่งและจดทะเบียนเป็นรถยนต์นั่ง รถยนต์ตู้เกิน 10 ที่นั่ง รถยนต์โดยสาร (Bus) รถยนต์บรรทุก รถยนต์บรรทุกติดเครน รถยนต์บรรทุกติดบูม รถปั้นจั่น รถกระเช้า ยานพาหนะอื่น เช่น เรือต่าง ๆ และยานพาหนะที่ไม่สามารถจัดเข้าหมวดอื่นได้

1.2 การวัดมูลค่าเริ่มแรกของครุภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ระบบสื่อสาร ยานพาหนะ

1. อุปกรณ์ที่ได้จากการซื้อในประเทศ

1.1 อุปกรณ์ เพื่อการผลิตและส่งกระแสไฟฟ้า บันทึกบัญชีเมื่อมี ใบรับของ ราคาทุนประกอบด้วยค่าซื้อ และค่าใช้จ่ายทางตรง

1.2 ยานพาหนะไม่เกิน 10 ที่นั่ง จะนำภาษีซื้อที่เครดิตภาษีไม่ได้มารวมเป็น ต้นทุน

2. อุปกรณ์ที่ได้จากการซื้อต่างประเทศ ใช้ราคาทุนของสินทรัพย์ และค่าใช้จ่ายทางตรงในการได้สินทรัพย์นั้นมาแล้วพร้อมใช้งาน เป็นราคาทุนของสินทรัพย์ โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามวันที่ทำสัญญาในการบันทึกบัญชีครั้งแรก

3. ได้รับจากการรับบริจาค

3.1 กรณีทราบราคาสินทรัพย์ถาวรที่รับบริจาคจากเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ลงบัญชีตามราคาดังนั้น

3.2 กรณีไม่ทราบราคา ให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยงานผู้รับบริจาคแต่งตั้งกรรมการตีราคาสินทรัพย์ถาวรที่รับบริจาค ซึ่งตามปกติให้ใช้ราคาทุนหักค่าเสื่อมราคา ในอัตราที่ กฟภ. กำหนดไว้ สำหรับสินทรัพย์ถาวรประเภทเดียวกัน เปรียบเทียบกับราคาตลาดหรือราคาตามสภาพ หากราคาใดต่ำกว่าให้ใช้ราคาดังนั้น

1.3 การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้มูลค่าเริ่มแรกของครุภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ระบบล้อสารยานพาหนะ

วิธีปฏิบัติด้านบัญชีสินทรัพย์ของ กฟภ. เกี่ยวกับการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้มูลค่า เริ่มแรก ตามขั้นตอนและกรรมวิธีทางบัญชีดังนี้

1. การตีราคาใหม่

กฟภ. แสดงรายการสินทรัพย์ด้วยราคาทุน หักค่าเสื่อมราคาสะสม โดยไม่ได้พิจารณาตีราคาสินทรัพย์ที่มีอยู่แล้วขึ้นใหม่

2. ค่าเสื่อมราคา ประกอบด้วย

1) วิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคา

ก. ใช้วิธีเส้นตรง และตัดค่าเสื่อมราคาเต็มเดือนในเดือนแรกที่บ้านที่กสินทรัพย์ ไม่ว่าจะขึ้นสินทรัพย์ในวันใดของเดือน การกำหนดอายุการใช้งานของสินทรัพย์แต่ละประเภท จะใช้ตามระเบียบการกำหนดอายุและอัตราค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ ดังแสดงในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 อัตราค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ประเภทสินทรัพย์	ลักษณะ	ร้อยละต่อปี
เครื่องตักแต่ง เครื่องมือ เครื่องใช้และยานพาหนะ		
	เครื่องตักแต่งและเครื่องใช้ประจำสำนักงาน	7.5
	เครื่องพิมพ์ดีดและเครื่องพิมพ์เขียว	10
	เครื่องคิดเลขและเครื่องอัดสำเนา	10
	เครื่องเมนเฟรมและมินิคอมพิวเตอร์	15

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

ประเภทสินทรัพย์	ลักษณะ	ร้อยละต่อปี
	รวมอุปกรณ์เชื่อมโยง	
	เครื่องเพชชันแนลคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์	20
	เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับคลังพัสดุ	20
	ยานพาหนะ รถยนต์นั่ง	14.3
	รถยนต์บรรทุก	10
	ยานพาหนะอื่น ๆ	10
	อุปกรณ์สำหรับการสื่อสาร	10
	เครื่องมือเครื่องใช้ประจำโรงซ่อม โรงรถ	20
	เครื่องมือเครื่องใช้เบ็ดเตล็ด	10
	เครื่องมือเครื่องใช้ประจำโรงงานผลิตภัณฑ์	20
	คอนกรีต	
	ระบบสื่อสารสายใยแก้วนำแสงติดตั้งภายนอก	4
	ระบบสื่อสารสายใยแก้วนำแสงติดตั้งภายใน	10

3. การประมาณมูลค่าซาก

กฟผ. ไม่มีการประมาณมูลค่าซากเพื่อนำมาคำนวณค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ทุกประเภท

4. วันเริ่มคำนวณค่าเสื่อมราคา

4.1 สินทรัพย์ประเภทเครื่องตกแต่งและเครื่องมือเครื่องใช้

1) กรณีรับเครื่องตกแต่งและเครื่องมือเครื่องใช้ผ่านบัญชีพัสดุ เมื่อโอนเครื่องตกแต่งและเครื่องมือเครื่องใช้จากบัญชีพัสดุเข้าบัญชีสินทรัพย์ ให้คำนวณค่าเสื่อมราคาตามเดือนที่ระบุไว้ในใบส่งของที่คลังพัสดุส่งออกให้หน่วยงานต่างๆ รับเครื่องตกแต่งและเครื่องมือเครื่องใช้ไว้ใช้งาน

2) กรณีรับเครื่องตกแต่งและเครื่องมือเครื่องใช้ไม่ผ่านบัญชีพัสดุ ให้คำนวณค่าเสื่อมราคาตามเดือน ที่รับเครื่องตกแต่งและเครื่องมือเครื่องใช้ในรายงานของคณะกรรมการ ตรวจสอบ

4.2 สินทรัพย์ประเภทยานพาหนะ

1) กรณีการรับยานพาหนะผ่านบัญชีพัสดุ เมื่อโอนยานพาหนะจากบัญชีพัสดุ เข้าบัญชีสินทรัพย์ให้คำนวณค่าเสื่อมราคาตามเดือน ที่ระบุไว้ในใบส่งของที่คลังพัสดุดอกให้หน่วยงานต่างๆ รับยานพาหนะไว้ใช้งาน

2) กรณีการรับยานพาหนะไม่ผ่านบัญชีพัสดุ ให้คำนวณค่าเสื่อมราคาตามเดือนที่รับยานพาหนะในรายงานการตรวจรับของคณะกรรมการตรวจรับ

4.3 สินทรัพย์บริจาคม

1) สินทรัพย์ทุกประเภท ยกเว้นสินทรัพย์ประเภทหม้อแปลงไฟฟ้า การคำนวณ ค่าเสื่อมราคา ให้พิจารณาอายุการใช้งานของสินทรัพย์ตามข้อมูลที่ระบุไว้ในเอกสารการขออนุมัติรับสินทรัพย์ ถ้าไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับอายุการใช้งาน ให้เริ่มคำนวณค่าเสื่อมราคาตั้งแต่เดือนที่ผู้ว่าการอนุมัติให้รับเข้าเป็นสินทรัพย์ของ กฟภ.

2) เครื่องเพอซัลแนลคอมพิวเตอร์ที่รับบริจาคมต้องเป็นเครื่องรุ่นใหม่หรือเครื่องที่สามารถ upgrade เพื่อรองรับกับ software รุ่นใหม่ได้ โดยคำนวณค่าเสื่อมราคานับจากวันที่ส่งมอบของ

5. ระยะเวลาในการคำนวณค่าเสื่อมราคา โดยระยะเวลาการคำนวณค่าเสื่อมราคาของ สินทรัพย์หลัก และสินทรัพย์รองวิธีการปฏิบัติทางบัญชีของ กฟภ. คือ สินทรัพย์ซึ่งได้มาหรือซื้อมาพร้อมกันหลายรายการและมีความเกี่ยวข้องกัน ซึ่งไม่สามารถแยกได้เป็นแต่ละรายการ สินทรัพย์จะบันทึกรวมเป็นสินทรัพย์หนึ่งรายการ แต่สำหรับรายการสินทรัพย์ซึ่งได้มาพร้อมกันหรือซื้อมาภายหลัง และสามารถแยกเป็นสินทรัพย์ต่างหากจากกันได้อย่างเด่นชัด กฟภ. จะพิจารณาแยกรายการ

6. การเลิกใช้และการจำหน่ายสินทรัพย์ มีวิธีการปฏิบัติดังนี้

6.1 กรณีสินทรัพย์จำหน่ายออกจากบัญชีในกรณีปกติ ให้คำนวณค่าเสื่อมราคาตั้งแต่เดือนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสินทรัพย์ใหม่ไปจนถึงเดือนที่จำหน่ายออกจากบัญชี โดยในเดือนแรกของการรับเป็นสินทรัพย์ ให้คิดค่าเสื่อมราคาเต็มเดือน ไม่ว่าจะได้รับสินทรัพย์ในวันใด สำหรับสินทรัพย์ที่ขึ้นทะเบียนสินทรัพย์ล่าช้า (ข้ามงวด) จะไม่ได้ปรับปรุงบัญชีค่าเสื่อมราคาย้อนหลังของปีก่อน แต่จะคิดค่าเสื่อมราคาย้อนหลังถึงวันที่ได้สินทรัพย์พร้อมใช้งานหรือวันที่ได้รับสินทรัพย์ และบันทึกเป็นค่าเสื่อมราคาทั้งหมดในงวด โดยในปีถัดมาให้คิดค่าเสื่อมราคาเต็มเดือนสำหรับปีสุดท้าย คิดค่าเสื่อมราคาเต็มเดือนในเดือนสุดท้าย

6.2 สินทรัพย์ที่จำหน่ายออกจากบัญชีในกรณีที่สูญหายหรือถูกทำลาย ซึ่งมีใช้โดยสภาพปกติหรือหนีสูญ และหาผู้รับผิดชอบไม่ได้ ให้ปฏิบัติดังนี้

- 1) กรณีที่สินทรัพย์ถูกคนร้ายลักลอบหรือถูกขโมยออก ซึ่งไม่มีทางจะเรียกกลับคืนหรือให้ชดใช้ได้ ให้คิดค่าเสื่อมราคาถึงวันที่ถูกคนร้ายลักลอบหรือถูกขโมยออก
- 2) กรณีที่สินทรัพย์ชำรุดเสื่อมเสียซึ่งมิใช่โดยการใช้งานตามปกติ ให้คิดถึงวันที่สินทรัพย์ชำรุดเสื่อมเสียใช้การไม่ได้
- 3) เกิดเหตุวิบัติอื่นๆ เช่น ไฟไหม้ อันเป็นเหตุสุดวิสัย ให้คิดค่าเสื่อมราคาถึงวันที่สินทรัพย์นั้นเกิดเหตุวิบัติ
- 4) สินทรัพย์ที่จำหน่ายออกจากบัญชีในกรณีชำรุดหรือเสื่อมสภาพตามปกติหรือมิได้ใช้งานของ กฟภ. ให้คิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถึงเดือนได้รับอนุมัติในหลักการให้จำหน่ายสินทรัพย์ออกจากบัญชี

1.4 การเปิดเผยข้อมูลของครุภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ระบบสื่อสารยานพาหนะ

กฟภ. เปิดเผยข้อมูลบางส่วน เกี่ยวกับสินทรัพย์แล้ว เช่น นโยบายการบัญชี วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา ราคาตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสม ค่าเสื่อมราคาสะสม ราคาสุทธิ ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved